

Сарајево, 21.11.2016. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА
14.11.2016.- 18.11.2016.**

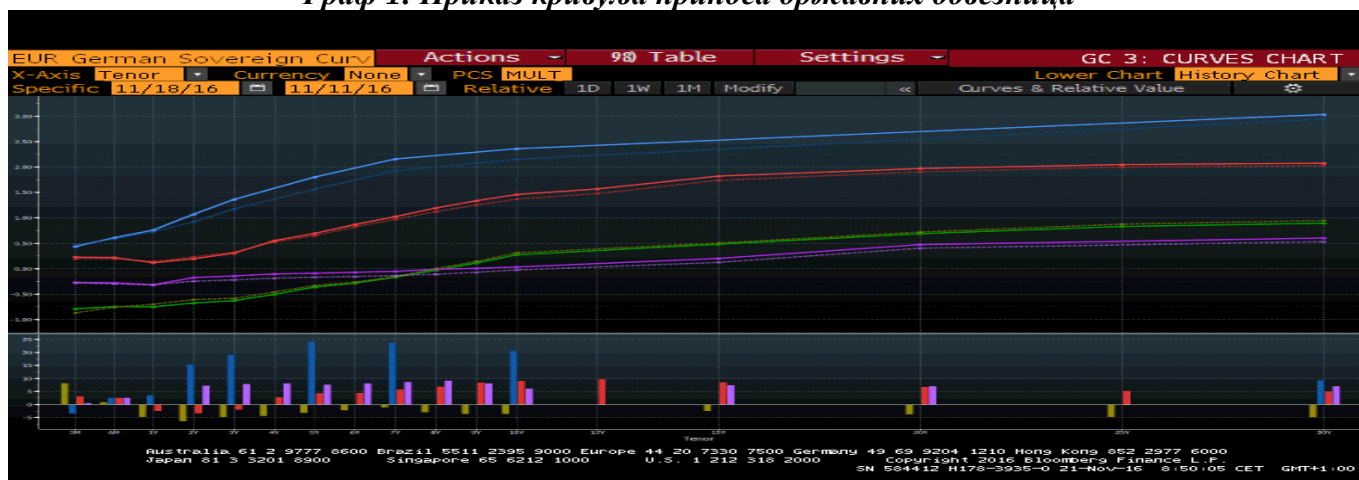
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона				САД				Велика Британија				Јапан			
	11.11.16	-	18.11.16		11.11.16	-	18.11.16		11.11.16	-	18.11.16		11.11.16	-	18.11.16	
2 године	-0,60	-	-0,67	↘	0,92	-	1,07	↗	0,24	-	0,20	↘	-0,24	-	-0,17	↗
5 година	-0,33	-	-0,37	↘	1,56	-	1,80	↗	0,65	-	0,69	↗	-0,16	-	-0,09	↗
10 година	0,31	-	0,27	↘	2,15	-	2,35	↗	1,36	-	1,46	↗	-0,02	-	0,04	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillowe

Доспијеће	Приноси			
	11.11.16	-	18.11.16	
3 мјесеца	-0,870	-	-0,790	↗
6 мјесеци	-0,758	-	-0,750	↗
1 година	-0,660	-	-0,738	↘

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 18.11.2016. године (пуне линије) и 11.11.2016. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Тренд благог раста приноса обвезница еврозоне је настављен и почетком протекле седмице, јер је тржиште и даље било под утицајем очекивања фискалне експанзије изазване избором новог предсједника у САД-у, а принос десетогодишњих њемачких обвезница је достигао највиши ниво од почетка фебруара текуће године. Ипак, већ наредног дана је дошло до корекције приноса сигурнијих обвезница, а овај тренд је настављен до краја седмице. У истом периоду је још увијек био изражен раст приноса петогодишњих и десетогодишњих обвезница Италије и Шпаније, гдје су приноси повећани за 7-12 базних поена у односу на претходну седмицу. Прошле седмице су објављени други прелиминарни подаци за GDP у трећем кварталу текуће године, који су указали на стабилан и умјерен привредни раст на нивоу еврозоне, с тим да је успорење раста забиљежено у највећој привреди еврозоне, Њемачкој, док је у осталим чланицама раст био већи од очекиваног.

У записнику с октобарске сједнице ЕЦБ-а се наводи да су се чланови УВ договорили да не дају сигнале о намјерама монетарне политике, односно да је исувише рано да се да јасна процјена изгледа за инфлацију и монетарну политику, те да ће у децембру имати бољи увид, када буду

доступне нове прогнозе привредног раста и инфлације, као и када буде завршена ревизија стимулативног програма. Предсједник ЕЦБ-а, Draghi, је крајем седмице указао на не тако јак опоравак привреде еврозоне, те монетарну подршку описао као могући „кључни састојак“ за економске изгледе у долазећим годинама. Истраживање Reutersa је показало да 80% испитаних економиста као највероватнију опцију на децембарској сједници ЕЦБ-а виде продужетак рока трајања програма квантитативних олакшица послје провобитно планираног датума (март 2017. године), те се очекује да би привредни раст еврозоне у наредној години могао бити настављен умјереним темпом.

По знатно већим приносима у односу на претходне аукције, Шпанија је емитовала двогодишње (-0,008%), петогодишње (0,408%) и десетогодишње (1,498%) обвезнице, а Француска петогодишње (-0,21%) и шестогодишње (-0,03%) обвезнице. Француска је емитовала тромјесечне (-0,693%), шестомјесечне (-0,676%) и једногодишње (-0,651%), а Шпанија шестомјесечне (-0,282%) и једногодишње (-0,212%) трезорске записе.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индустријска производња – ЕЗ (Г/Г) СЕП	0,9%	1,2%	2,2%
2.	Трговински биланс – ЕЗ (у милијардама EUR) СЕП	22,1	24,9	23,4
3.	Текући рачун – ЕЗ (у милијардама EUR) СЕП	-	25,3	29,1
4.	GDP – ЕЗ (квартално) 2. прелим. податак III квартал	0,3%	0,3%	0,3%
5.	GDP – Њемачка (квартално) 2. прелим. податак III квартал	0,3%	0,2%	0,4%
6.	GDP – Холандија (квартално) 2. прелим. податак III квартал	0,4%	0,7%	0,7%
7.	GDP – Италија (квартално) 2. прелим. податак III квартал	0,2%	0,3%	0,0%
8.	Стопа инфлације – ЕЗ ОКТ	0,5%	0,5%	0,4%
9.	Индекс грађевинског сектора – ЕЗ (Г/Г) СЕП	-	1,8%	2,1%
10.	ZEW индекс повјерења инвеститора – Њемачка НОВ	8,1	13,8	6,2
11.	Стопа незапослености (ILO) – Француска (квартално) III квартал	9,9%	10,0%	9,9%
12.	Стопа незапослености – Холандија ОКТ	5,6%	5,6%	5,7%

САД

Приноси америчких обвезница су током протекле седмице наставили да биљеже раст у односу на претходну седмицу, те су повећани на највиши ниво од почетка ове године. Амерички акцијски индекс Dow Jones је током протекле седмице повећан на рекордно висок ниво од 18.923,06 поена, а индекс S&P 500 се налази близу рекордно високог нивоа забиљеженог током августа ове године. USD је током протекле седмице значајно апрецирао у односу на валуте највећих америчких трговинских партнера, те се DXY индекс који мјери ова кретања, у посматраном периоду налазио на највишем нивоу у посљедњих 13 година. Утицај на оваква кретања на финансијским тржиштима у САД-у су имала очекивања да ће FED на децембарској сједници повећати референтну каматну стопу, али и то да ће администрација Donalda Trumpa водити стимулативну фискалну политику. Према мишљењу појединих аналитичара, таква политика би могла довести до бржег раста стопе инфлације, али и до већег броја повећања референтне каматне стопе током наредне године.

Током протекле седмице објављен је податак о расту индекса потрошачких цијена на највиши ниво у посљедње двије године. Поред тога, објављен је и податак о смањењу броја иницијалних захтјева незапослених за помоћ на најнижи ниво у посљедње 43 године.

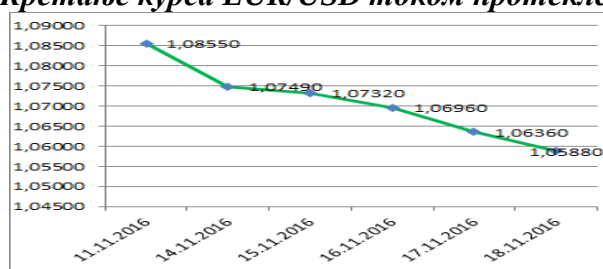
Предсједница FED-а, Yellen, је навела да би FED могао повећати референтну каматну стопу релативно скоро, уколико економски показатељи наставе да упућују на напредак на тржишту рада и раст стопе инфлације. Њен колега, предсједник FED-а из Филаделфије, Harker, је изјавио да се већ неко вријеме залаже за повећање од 25 базних поена на децембарском састанку FOMC-а, али је навео и то да би FED морао да предузме агресивнији приступ повећању референтне каматне стопе, уколико Трумпова администрација уведе фискалне стимулансе, а предсједник FED-а из St. Luisa, Bullard да би за одлагање повећања референтне каматне стопе на децембарској сједници FOMC-а било потребно велико изненађење.

Табела 4.: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г)	ОКТ	1,2%	0,8%	0,7%
2.	Индекс потрошачких цијена (Г/Г)	ОКТ	1,6%	1,6%	1,5%
3.	Индустријска производња (М/М)	ОКТ	0,2%	0,0%	-0,2%
4.	Производња радноинтензивног сектора (М/М)	ОКТ	0,3%	0,2%	0,2%
5.	Индекс водећих економских индикатора	ОКТ	0,1%	0,1%	0,2%
6.	Индекс радноинтензивне производње FED из Филаделфије	НОВ	7,8	7,6	9,7
7.	Индекс радноинтензивне производње FED из Њујорка	НОВ	-2,5	1,5	-6,8
8.	Индекс радноинтензивне производње FED из Канзас Ситија	НОВ	-	1	6
9.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	29. ОКТ	257.000	235.000	254.000

USD је током протекле седмице наставио тренд апрецијације у односу на EUR, те је курс EUR/USD смањен са нивоа од 1,0855 на ниво од 1,0588, што је његов најнижи ниво од децембра прошле године.

Граф 2: Кретање курса EUR/USD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Током протекле седмице објављени су подаци о инфлацији и незапослености у Великој Британији. Инфлација је током октобра смањена на 0,9% годишње, што је ниже од очекиваних (1,1%) и од претходног периода (1,0%). Гувернер ВоЕ, Carney, је упозорио да се очекују веће цијене, при чему су трошковни притисци на страни фабричких цијена већ присутни и пријете снажнијем расту ових цијена. ВоЕ очекује да ће инфлација током наредне године достићи ниво од око 2,7%. Објављени подаци су показали да је незапосленост у Великој Британији током посљедња три мјесеца, закључно с октобром, смањена на 4,8%, што је најнижи ниво у посљедњих једанаест година. Sky News је објавио вијест да би Brexit могао да касни мјесецима, чак и двије године, након што је судија Врховног суда, Hale, сугерисала да свеобухватна легислатива може бити потребна како би се покренуо члан 50. Уговора о ЕУ, уз одобрење Парламента да се може овај члан покренути. Коментари које је дала Hale су услједили након што је Врховни суд пресудио да премијерка Мау нема право да покрене члан 50. без гласања у Доњем дому Парламента.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Rightmove цијене кућа (Г/Г)	НОВ	-	4,5%	4,2%
2.	Инфлација (Г/Г)	ОКТ	1,1%	0,9%	1,0%
3.	Малопродаја (Г/Г)	ОКТ	2,3%	2,0%	2,0%
4.	PPI улазне цијене у производњи (Г/Г)	ОКТ	9,3%	12,2%	7,3%
5.	PPI излазне цијене производње (Г/Г)	ОКТ	1,8%	2,1%	1,3%
6.	Индекс цијена кућа (Г/Г)	СЕП	8,1%	7,7%	7,7%
7.	Захтјеви незапослених за помоћ	ОКТ	2.000	9.800	5.600
8.	ILO стопа незапослености (квартално)	СЕП	4,9%	4,8%	4,9%

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR, док је у односу на USD депрецирала. Курс EUR/GBP је забиљежио пад с нивоа од 0,86246 на ниво од 0,85780, док је курс GBP/USD смањен с нивоа од 1,2596 на ниво од 1,2342.

ЈАПАН

Почетком протекле седмице објављени **прелиминарни подаци за трећи квартал текуће године су показали да је привреда Јапана у овом периоду забиљежила експанзију од 0,5%, што је бољи податак од очекиваног и претходно забиљеженог раста (0,2%)**. Гувернер BoJ, Kuroda, је задржао оптимистичан поглед на јапанску економију, те истакао да су се производња и извоз опоравили захваљујући очекиваном побољшању у глобалној економији. Након што је принос десетогодишњих јапанских обвезница прошле седмице забиљежио позитиван принос, први пут након 11. марта ове године, BoJ је одлучила задржати износ средстава за куповине обвезница на секундарном тржишту, односно 400 милијарди JPY за куповину државних обвезница са доспијећем од 1 до 3 године, 420 милијарди JPY за обвезнице са доспијећем од 3 до 5 година, те 410 милијарди JPY за куповину обвезница са доспијећем од 5 до 10 година. Крајем седмице BoJ је понудила куповину неограничене суме двогодишњих државних обвезница по приносу од -0,09%, те петогодишњих обвезница по приносу од -0,04%. Након ове одлуке тржиште је промодно реаговало, те су приноси обвезница ових доспијећа забиљежили смањење. Гувернер BoJ, Kuroda, је истакао да је циљ наведене интервенције BoJ на девизном тржишту усмјерен на заустављање оштрог раста приноса.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

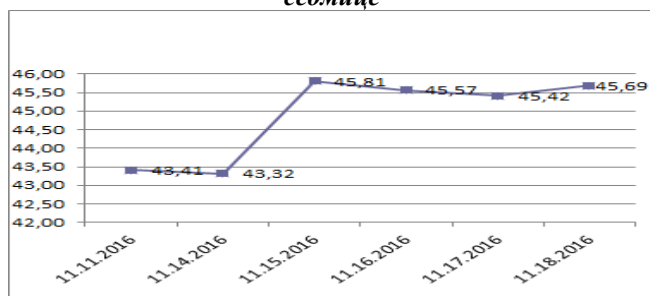
	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	GDP (Q/Q) P III КВАРТАЛ	0,2%	0,5%	0,2%
2.	Индустријска производња (Г/Г) F СЕП	-	1,5%	4,5%
3.	Индекс искориштености капацитета (М/М) СЕП	-	-2,0%	2,6%
4.	Поруџбине машинских алата (Г/Г) F ОКТ	-	-8,9%	-6,3%

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EUR/JPY забиљежио раст с нивоа од 115,76 на ниво од 117,43. JPY је депрецирао и у односу на USD, те је курс USD/JPY повећан с нивоа од 106,65 на ниво од 110,91.

НАФТА И ЗЛАТО

Цијена једног барела сирове нафте је на отварању њујоршке берзе у понедељак износила 43,41 USD (39,99 EUR), те је до краја трговања тог дана забиљежила благо смањење. Током трговања у уторак цијена нафте је забиљежила значајан раст, од 5,75% на дневном нивоу, под утицајем јачања шпекулација о томе да би земље чланице ОПЕС-а, ипак, могле постићи договор о смањењу обима производње нафте и његовом задржавању на нивоу између 32,5 и 33 милиона барела дневно. Представници Катара, Алжира и Венецуеле су изразили жеље да договор буде постигнут, док представници Саудијске Арабије, Ирака и Ирана још увијек нису сагласни с тим на који начин ће се међу земљама расподијелити очекивано смањење обима производње. Према мишљењу многих аналитичара, став руских представника о постизању договора са земљама чланицама ОПЕС-а још увијек није у потпуности јасан. Међутим, током трговања у сриједу и четвртак цијена нафте је забиљежила благу корекцију на ниже, након што је објављена информација о повећању америчких залиха нафте за 5,3 милиона током претходне седмице. Апрецијација USD је утицала на смањење тражње од стране инвеститора који куповину овог енергента финансирају из других валута. На затварању тржишта у петак цијена овог енергента је износила 45,69 USD (43,15 EUR) по барелу. Посматрано на седмичном нивоу, цијена нафте је повећана за 2,28 USD, односно 5,25%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.227,64 USD (1.130,94 EUR). Цијена овог племенитог метала је током протекле седмице биљежила смањење, те се налази на најнижем нивоу од краја маја ове године. Највећи утицај на овакво кретање цијене злата имао је значајан раст приноса америчких обвезница, као и раст вриједности америчких акција, при чему је индекс Dow Jones током протекле седмице биљежио рекордно високу вриједност. Наведено је последица очекивања да ће FED на наредном, децембарском састанку повећати референтну каматну стопу, али и очекивања да би администрација Donalda Trumpa могла увести фискалне стимулансе, који би утицали на бржи раст стопе инфлације, али и на брже повећање референтне каматне стопе у САД-у. Предсједница FED-a, Yellen, је у говору одржаном у четвртак изјавила да би FED ускоро могао повећати референтну каматну стопу, што очекује и велики број аналитичара. Допринос смањењу цијене злата, поред раста приноса америчких обвезница, дала је и апрецијација USD у односу на валуте највећих америчких трговинских партнера, те је показатељ који мјери ова кретања повећан током протекле седмице на највиши ниво у посљедњих 13 година. На затварању тржишта у петак цијена овог племенитог метала је износила 1.207,89 USD (1.140,81 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

